

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

11.05.17 № 9764/0/2-17/29

На № 01-108/285 від 12.04.2017

**Народному депутату України
Валентирову С. В.**

Про підвищення соціальних гарантій
громадянам, які постраждали внаслідок
Чорнобильської катастрофи

Шановний Сергію Васильовичу!

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України Розенка П. В. від 04.05.2017 № 16104/3/1-17 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 14.04.2017, з питань підвищення соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Щодо розмірів компенсації вартості продуктів харчування

Пунктом 14 частини першої статті 20 та пунктом 6 частини першої статті 21 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – Закон) визначено, що громадянам, віднесеним до категорій 1 і 2 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, виплачується щомісячна грошова компенсація 50 (25) відсотків вартості продуктів харчування за фізіологічними нормами, встановленими Міністерством охорони здоров'я (далі – грошова компенсація), розміри якої затверджуються наказом Мінсоцполітики.

Із 01.08.2015 розміри грошової компенсації було підвищено в середньому до 406 грн (категорія 1) та 203 грн (категорія 2) за рахунок економії бюджетних призначень за бюджетною програмою КПКВК 2501200 „Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – КПКВК 2501200), яка виникла у зв'язку зі скасуванням зони посиленого радіологічного контролю (4 зона).

З метою виконання Закону та підвищення соціальних гарантій постраждалим громадянам Мінсоцполітики як головний розпорядник коштів за КПКВК 2501200, що забезпечує проведення соціальних виплат відповідно до затверджених бюджетних призначень, надавало Мінфіну пропозиції щодо збільшення обсягу видатків на 2017 рік за КПКВК 2501200 до 3,8 млрд грн, із

них 1,489 млрд грн – на виплату грошової компенсації. Однак видатки за КПКВК 2501200 у Державному бюджеті України на 2017 рік не були збільшені.

Тому розміри грошової компенсації на 2017 рік затверджено наказом Мінсоцполітики від 25.01.2017 № 111 „Про встановлення розмірів грошової компенсації вартості продуктів харчування громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на 2017 рік”, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.02.2017 за № 217/30085, у межах бюджетних призначень за КПКВК 2501200 на рівні минулого року.

Щодо забезпечення житлом

У 2015–2017 роках у Державному бюджеті України видатків на забезпечення житлом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, не було передбачено.

Питання забезпечення житлом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, може бути вирішене в разі передбачення відповідних бюджетних видатків у Державному бюджеті України на такі цілі.

Разом з тим згідно із Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 № 280/97-ВР облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, розподіл і надання відповідно до законодавства житла безоплатно або за доступну плату громадянам, які потребують соціального захисту, належать до повноважень органів місцевого самоврядування.

Щодо пенсійного забезпечення

Із 01.01.2015 Законом України „Про внесення змін до деяких законів України та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України” внесено зміни до статті 54 Закону, якими передбачено, що умови, порядок призначення та мінімальні розміри пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв’язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначаються актами Кабінету Міністрів України з відповідних питань.

Порядком обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1210 „Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – Порядок), визначено механізм обчислення пенсій по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, пенсій у зв’язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи відповідно до статей 54 і 57 Закону, а також розміри пенсій, меншими від яких не можуть бути пенсії по інвалідності внаслідок Чорнобильської катастрофи осіб, віднесених до категорії 1 (як учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, так і потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Зокрема, для учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, яким встановлено інвалідність внаслідок Чорнобильської катастрофи, передбачено щомісячну державну адресну допомогу до пенсії у відповідній

сумі в разі, якщо розмір пенсійної виплати (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім пенсії за особливі заслуги перед Україною), не досягає за кожною із груп інвалідності, зокрема I-ою, II-ою та III групами, відповідно 285 %, 255 % та 225 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Зазначені розміри визначено на рівні мінімальних пенсій, установлених інвалідам війни.

Законом України „Про Державний бюджет України на 2017 рік” передбачено збільшення прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, з 01.05.2017 – до 1 312,00 грн та з 01.12.2017 – до 1 373,00 гривень. У зв’язку з цим буде проведено перерахунки пенсій з урахуванням нового розміру прожиткового мінімуму, а саме, буде перераховано мінімальні розміри пенсій та доплат (надбавки, підвищення, допомога тощо), які визначаються залежно від розміру прожиткового мінімуму.

При цьому особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, мають право отримувати пенсію за нормами Закону або Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Розмір пенсії згідно із Законом України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” визначається залежно від набутого особою страхового стажу та отриманого заробітку.

У Мінсоцполітики 04.04.2017 відбулась зустріч Міністра соціальної політики України Реви А. О. з представниками громадських об’єднань, діяльність яких спрямовується на соціальний захист громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, на якій було розглянуто запропоновані варіанти змін до Порядку та підготовлені Пенсійним фондом України фінансово-економічні розрахунки до них, питання пенсійного забезпечення та соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. За результатами зустрічі Мінсоцполітики буде опрацьовуватись механізм перегляду базового рівня заробітної плати, який використовується при обчисленні державної пенсії.

Щодо санаторно-курортного лікування громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

Відповідно до Закону санаторно-курортним лікуванням забезпечуються постраждалі внаслідок Чорнобильської катастрофи громадяни, віднесені до категорії 1, та потерпілі від Чорнобильської катастрофи діти, інвалідність яких пов’язана з Чорнобильською катастрофою.

З метою вдосконалення організації санаторно-курортного лікування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2016 № 854 „Деякі питання санаторно-курортного лікування та відпочинку громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” затверджено Порядок надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок санаторно-курортним закладам та закладам відпочинку, здійснення доплат за рахунок власних коштів, виплати грошової компенсації громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської

катастрофи, яким визначено принципово новий механізм оплати послуг із санаторно-курортного лікування громадян зазначеної категорії вже з січня 2017 року. Зокрема, вказаним Порядком передбачено укладання тристоронньої угоди особою, постраждалою внаслідок Чорнобильської катастрофи, управлінням соціального захисту населення та санаторно-курортним закладом. При цьому такій особі забезпечено право самостійного вибору санаторно-курортного закладу для оздоровлення.

Урядом встановлено також розміри відшкодування санаторіям за надане лікування у 2017 році. Вони становлять для осіб, віднесених до категорії 1 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, – 5 250 грн; для осіб, віднесених до категорії 1, із захворюваннями нервової системи (з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку) – 17 390 грн; для дітей, яким установлена інвалідність, пов'язана з Чорнобильською катастрофою, – 10 840 гривень.

У 2017 році для забезпечення санаторно-курортними послугами осіб зазначеної категорії передбачено 123 468,1 тис. грн, що дасть змогу оздоровити 22 тис. осіб, віднесених до категорії 1 (80 % від потреби), та 650 дітей, яким установлено інвалідність, пов'язану з Чорнобильською катастрофою (100 % від потреби).

Щодо безоплатного харчування дітей, потерпілих від Чорнобильської катастрофи

Відповідно до пункту 11 статті 30 Закону безоплатним харчуванням забезпечуються діти, які потерпіли від Чорнобильської катастрофи (далі – потерпілі діти), що навчаються у середніх загальноосвітніх школах, професійно-технічних закладах освіти, коледжах та технікумах (училищах), розташованих на територіях радіоактивного забруднення, а також діти, яким встановлено інвалідність внаслідок Чорнобильської катастрофи. Дітям, які не харчуються в зазначених навчальних закладах, а також за всі дні, коли вони не відвідували ці заклади, до досягнення повноліття виплачується грошова компенсація відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 08.02.1997 № 155 „Про порядок та розміри компенсаційних виплат дітям, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 № 74 „Про внесення змін до Порядку використання коштів державного бюджету для виконання програм, пов'язаних із соціальним захистом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” передано на місцевий рівень функцію з організації безоплатного харчування потерпілих дітей та дітей з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Згідно з договорами на закупівлю послуг з харчування потерпілих дітей отримують безоплатне харчування у навчальних закладах, розташованих на радіоактивно забрудненій території, потерпілі діти Волинської, Житомирської, Київської, Рівненської, Черкаської, Чернігівської, Чернівецької областей. Також забезпечуються безоплатним харчуванням діти, інвалідність яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою, Дніпропетровської, Житомирської, Львівської,

Київської, Рівненської, Сумської, Харківської, Чернігівської областей та м. Києва.

Водночас постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2017 № 284 „Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1997 р. № 155” збільшено вдвічі розміри грошової компенсації вартості харчування потерпілих дітей – відповідно до 360 грн, 370 грн та 380 грн на місяць (в залежності від вікових категорій). Це дасть змогу покращити якість харчування потерпілих дітей.

Щодо безоплатного забезпечення ліками

Відповідно до статті 90 Бюджетного кодексу України до видатків, що проводяться з обласних бюджетів, належать видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення, зокрема на пільгове медичне обслуговування громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Видатки на пільгове медичне обслуговування цієї категорії громадян передбачені для забезпечення витрат на додаткове медичне обслуговування таких осіб, крім гарантованого рівня державної безоплатної медичної допомоги. Остаточні обсяги цих видатків визначаються відповідними місцевими органами влади при затвердженні місцевих бюджетів.

Тобто безоплатне забезпечення громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, ліками за рецептами лікарів віднесено до компетенції органів виконавчої влади за місцем проживання таких громадян.

З повагою

Міністр

А. Рева

Свинцова О.Б. 284-39-18

